

«NOBODY EXPECTS THE SPANISH INQUISITION»

JOSEP MARIA SOLÀ

For Isaac, my young English teacher

A la pantalla, podem veure una àvia entranyable i la seva jove asseguda en un sofà mirant fotografies antigues. L'àvia diu: «Mira, aquest és l'oncle Ted davant de casa»; la jove agafa la foto amb cara d'avorriment, la mira i l'estripa tot llençant-la en una paperera que té al costat. La mateixa acció amb la foto de l'oncle, a prop o darrere de la casa, es repeteix sis cops més fins que l'àvia afirma: «I aquí hi ha la Inquisició Espanyola amagada darrere el sofà». La jove, ara encuciosada, respon: «*Oh, I didn't expect the Spanish Inquisition*» (no m'esperava la Inquisició Espanyola). De sobte, irrompen a l'habitació tres cardenals de la Inquisició: túnica vermella de cap a peus, capell ample l'un, l'altre amb ulleres i gorra d'aviador de la Gran Guerra, i el tercer amb el capell arrapat al cap fins a les orelles; mentrestant, el primer cardenal crida: «*Nobody expects the Spanish Inquisition*» (ningú no s'espera la Inquisició Espanyola).

Aquest és un gag famosíssim del grup britànic Monty Python (concretament de la T2, episodi 2, setembre 1970), d'una sèrie per a la televisió de quatre temporades anomenada *Flying Circus*. A part del surrealisme propi de l'escena, el grup pretenia, esclar, de fer una crítica ferotge i sarcàstica als mètodes utilitzats, i a la mateixa existència del Tribunal Eclesiàstic del Sant Ofici. Tradicionalment, la frase «*I didn't expect the Spanish Inquisition*» s'utilitza als països anglosaxons per indicar que algú se sent violentat amb tantes preguntes seguides i incòmodes de l'altre persona amb qui parla. Al nostre país l'expressió equivalent és: «m'estàs sotmetent a un tercer grau».

Doncs bé, des de fa temps el «*Nobody expects...*» (gràcies a la popularitat dels Monty Python) s'ha convertit en una frase feta, gairebé un clicé (humorístic) al Regne Unit amb un primer significat que implica el fet que la majoria d'interrogats (i torturats) per la Inquisició Espanyola no eren culpables de cap crim (ni de res); per tant, quan la Inquisició entra de sobte a «la seva habitació» a fi d'interpel·lar-los, l'acusat no els estava esperant de cap de les maneres. Aquesta és la raó del clicé-acudit que els britànics repeteixen somrient, a l'uníson, quan en tenen l'oportunitat: «*Nobody expects the Spanish Inquisition*». El segon significat implícit del clicé, que tots els britànics coneixen (per això tenen aquest sentit de l'humor tan particular), és que, tot i saber que la Inquisició mai no té raó, hi és sempre: està amagada darrere el

sofà, i pot aparèixer en qualsevol moment —per anihilar la teva vida, per exemple.

Soc anglòfil des de fa molts anys, i en fa més de trenta que estudio i estimo l'anglès en totes les seves manifestacions. Doncs bé, fins l'hivern passat, cap professor d'anglès no m'havia fet conèixer l'expressió dels Monty Python que encapçala aquesta garba. Què vull dir amb això? Senzillament que, per exemple, el fracàs del Procés a Catalunya ha estat degut, probablement, al nostre sempre deficient coneixement de la llengua anglesa —a banda de la candidesa congènita dels catalans, que ja havia denunciat Joan Oliver. Si haguéssim sabut aquesta expressió dels Python, no hauríem comès tants errors imperdonables que ens han dut a la divisió interna, a la presó, a l'exili, i al mal humor permanent.

Tampoc no hauríem oblidat mai que, malgrat que els llibres d'història indiquen que la Inquisició Espanyola va néixer el 1478 amb els Reis Catòlics i va ser abolida *definitivament* el 1820, de fet encara dura —com tothom ha pogut comprovar a bastament, i ho podem certificar cada dia—, i que la tenim emboscada darrere el sofà de casa. I pot irrompre en qualsevol moment —ara ja no porten vestits vermells i capells estrafolaris—, per acusar-te de pensar per tu mateix.

Si haguéssim sabut prou anglès, hauríem tingut present que la Inquisició hi ha estat, hi és i hi serà —no marxarà mai, com aquelles taques damunt l'estora; en tot cas, els qui hem de marxar som nosaltres.